**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان .....

اداره کل آموزش و پرورش شهرستان .....

**عنوان درس پژوهی**

# قرآن پنجم ابتدایی صحیح خوانی

# آیات۸۸تا۹۳سوره نحل

**آموزشگاه .....**

**سال تحصیلی .....**

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

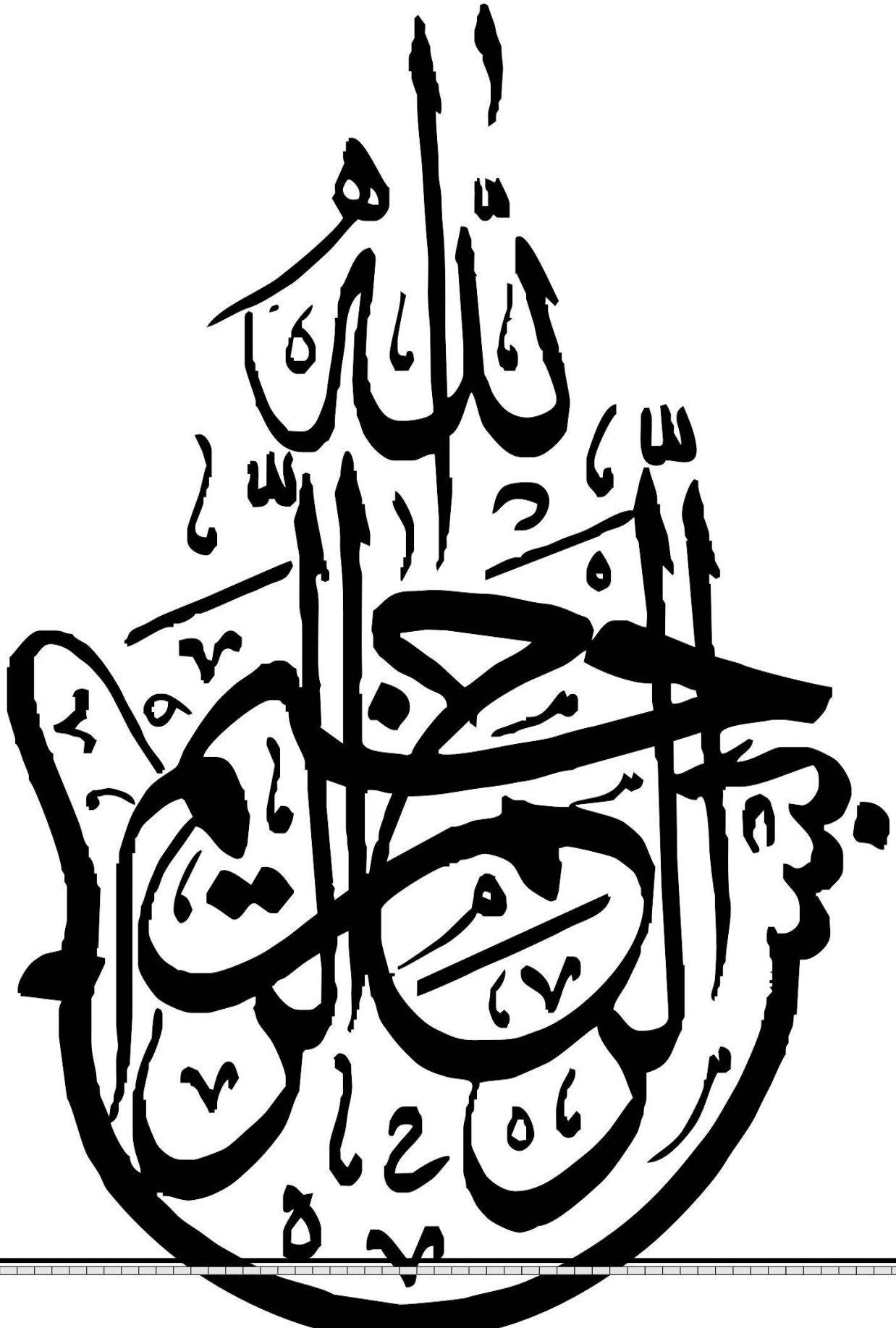

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**اعضای گروه درس پژوهی :**

۱- مدیر گروه – تایپ

۲- مدرس

۳- منتقد تدریس

۴- عکاس و فیلمبردار

۵- ناظر

۶- همکاری در تهیه طرح درس

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**تقدیم**

**بارالها! تو را سپاس می گوییم که شوق دوباره آموختن را در وجودمان نهادی تا بیاموزیم. یاری مان کن تا از این دانش تنها در مسیر رضای تو گام برداریم.**

**اکنون که به یاری مهربان خدایی چون تو این درس پژوهی را به پایان می رسانیم توانایی مان ده تا از همه عزیزانی که در این مسیر یاری مان نمودند کمال تشکر و قدردانی را بجا آوریم.**

این درس پژوهی را به همکاران آموزش ابتدایی تقدیم می نماییم. امیدواریم که مثمر ثمر واقع شود.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

## تقدیر و تشکر

در محضر تک تک اساتید رویشی سبز را تجربه کردیم و در این مسیر دوستانی شفیق همراه ما بودند که زلال وجودشان خاطرات این مسیر سبز را ماندگار کرد.

از همه عزیزان که در تدوین این درس پژوهی به ما یاری رساندند صمیمانه سپاسگزاریم.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

فهرست

چکیده ..... ۸
مقدمه ..... ۱۰
بیان مسئله ..... ۱۱
تبین ضرورت و اهمیت موضوع ..... ۱۳
یک دوره درس پژوهی ..... ۱۳
برنامه ریزی درس پژوهشی ..... ۱۴
اهداف کلی ..... ۱۴
هدف درس پژوهی ..... ۱۴
حیطه عاطفی ..... ۱۴
نحوه تقسیم کار ..... ۱۵
ویژگی های طرح درس ( سناریو ) ..... ۱۵
زمان بندی نحوه اجرا ..... ۱۶
چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها ..... ۱۶
ارزشیابی تدریس ..... ۱۷
طرح درس ..... ۱۷
هدف کلی ..... ۱۸
هدف جزئی ..... ۱۸
اهداف رفتاری ..... ۱۸
وسایل مورد نیاز ..... ۱۸

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

رفتار وردوی ..... ۱۹
ارزشیابی تشخیصی ..... ۱۹
ایجاد انگیزه ..... ۱۹
ارائه تدریس ..... ۲۰
ارزشیابی تکوینی ..... ۲۱
ارزشیابی پایانی ..... ۲۲
ارائه تکلیف خلاقانه ..... ۲۲
تدریس اول ..... ۲۳
تعیین امکانات مورد نیاز ..... ۲۵
ارزشیابی تدریس ..... ۲۵
محاسن تدریس ..... ۲۵
معایب تدریس ..... ۲۶
چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها ..... ۲۷
روش تعیین اثربخشی نتایج اجرایی درس پژوهی ..... ۲۷
ارایه گزارش پایانی ..... ۲۷
راهبرد های یاد دهی – یادگیری ..... ۳۰
راهبرد فعالیت محور ..... ۳۰
ابزار و امکانات مورد نیاز گروه ..... ۳۰
چالش های فرا روی گروه ..... ۳۰
روش تعیین اثر بخشی نتایج اجرای درس پژوهی ..... ۳۱

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

نتایج حاصله ..... ۳۲

فهرست منابع و مآخذ ..... ۳۲

## چکیده

آدمی از آغاز بر آن بوده است که تاریکی های جهان را به نور آگاهی و دانش و اندیشه روشن نماید تا بتواند به افق های دورتر دانایی و دانش اوج بگیرد. در این میان اشتغال به نشر و پژوهش در علوم موهبتی است ایزدی که معلمان را به مراتب عالی الهی می رساند. و باری گران و مسئولیتی عظیم را بردوش این جماعت قرار می دهد. جستار پیش رو، حاصل این عشق و احساس وظیفه ی توأمان است.

درس پژوهی برگردان واژه ژاپنی jugyokenkyu بمعنی مطالعه یا پژوهش تشکیل شده است .kenkyu بمعنی درس و jugyo بمعنای مطالعه یا پژوهش است . معادل انگلیسی درس پژوهی Lesson study است .

درس پژوهی به زبان ساده مطالعه و پژوهش جمعی پیرامون عمل تدریس است . بعنوان یک معلم حرفه ای بیا و در روش تدریس خود تامل کن! حتما روش بهتری برای تدریس وجود دارد . اما این بار نه به تنهایی، بلکه با یک گروه از معلمان هم رشته ، روش خود را مورد مطالعه و آزمون قرار دهید ، با هم با نقد شرایط موجود و در جهت نیل به وضع موجود طرح مساله نمایید ، در جهت شناخت بهترین روش ممکن پژوهش کنید ، نتایج پژوهش را در کلاس درس و بصورت طبیعی بیازمایید ، نتیجه آزمایش را نقد کنید ، طرح را اصلاح و دوباره در یک کلاس دیگر آن را اجرا نمایید ، نتایج پژوهش خود را منتشر و در اختیار دیگران قرار دهید .

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

به این ترتیب شما گام در مسیر درس پژوهی نهاده اید روشی که پایه توسعه مستمر حرفه ای شماست و شما را در مسیر یک معلم حرفه ای و فکور به حرکت وا می دارد !

در این درس پژوهی سعی بر این است که دانش آموزان به طور کامل با مفاهیم کامل درس آشنا گردند و مشکلات و معایب تدریس در این باره برطرف گردد.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**مقدمه :**

همانطور که می دانیم درس پژوهی شکل اولیه ای از توسعه ی حرفه ای معلمان می باشد که هدف عمده آن بهبود مستمر تدریس می باشد به گونه ای که دانش آموزان بتوانند مطالب را به شیوه ی موثر تری بیاموزند.گروه درس پژوه تلاش می کند طرح درس خود را نقد و بررسی و به شیوه بهینه اصلاح نماید. طرح درس مشارکتی رمز موفقیت معلمان می باشد. برای معلم درس پژوه تمام کردن کتاب مهم نیست، یادگیری و فهمیدن دانش آموزان مهم است. درس پژوهی به معلمان یاد می دهد که در کلاس صرفا یاددهنده نباشند بلکه یادگیرنده نیز باشند.ملاک سنجش در موفقیت درس پژوهی یادگیری معلمان است نه تولید یک درس. تهیه طرح درس بهتر نتیجه جانبی و ثانوی فرآیند است .اما ند هدف اولیه آن.

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است. درس پژوهی یکی از راههای ارتقا و دستیابی به شیوه های نوین تدریس و کنار گذاشتن شیوه ها و روشهای سنتی است . معلمین مقطع ابتدایی چند سالی است که تلاش می کنند تا بلکه بتوانند با شرکت درجشنواره ی الگوهای نوین تدریس خدمتی در این راستا به نظام تعلم و تربیت کشور به عنوان مهمترین رکن آینده ساز کشور کمکی کرده باشند .

ما در قسمت مبانی علمی و نظری به سه مبحث پرداخته ایم : اول ، طراحی منظم آموزشی یا همان طرح درس ، دوم ؛روشهای تدریس ، سوم ؛هدفهای سه گانه ی تعلیم وتربیت .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**بیان مسئله**

پژوهش حاضر به صورت کیفی از نوع درس پژوهی در مدرسه ..... شهرستان ....اجرا شده است.این درس پژوهشی به صورت گروهی و با مشارکت ۷ نفر از همکاران فرهنگی با موضوع مذکور به اجرا درآمد.

از آن جا که مسأله آموزش کودکان در پایه‌های ابتدایی نیازمند استفاده از شیوه‌های متفاوتی می‌شود و هم چنین و محتوای درسی از مجموعه‌ای از مهارت‌ها (مشاهده کردن، پیش‌بینی کردن، بررسی فرضیه و ...) و معلومات سازماندهی می‌شود که در نهایت کودکان را به بروز کنش عقلانی معطوف به نتایج مشهود و فهم عمیق دانش‌ها و ارزش‌ها سوق می‌دهد. لذا چالش‌های پیش روی گروه در این حوزه این بود که ما چگونه می‌توانیم در تدریس دروس مرتبط به صورت موثر عمل کرده و اهمیت درس را به صورتی شایسته به دانش‌آموزان بفهمانیم. پس از اجرای طرح درس اولیه (سناریو) و بازبینی آن، نهایتاً سناریو در کلاس تدریس و توسط اعضای گروه به مشاهده و نقد و تحلیل گذاشته شد.

درس پژوهی به زبان ساده مطالعه و پژوهش جمعی پیرامون عمل تدریس است . بعنوان یک معلم حرفه ای بیا و در روش تدریس خود تامل کن! حتما روش بهتری برای تدریس وجود دارد .

اما این بار نه به تنهایی، بلکه با یک گروه از معلمان هم رشته ، روش خود را مورد مطالعه و آزمون قرار دهید ، با هم با نقد شرایط موجود و در جهت نیل به وضع موجود طرح مساله نمایید ، در جهت شناخت بهترین روش ممکن پژوهش کنید ، نتایج پژوهش را در کلاس درس و بصورت طبیعی بیازمایید ، نتیجه آزمایش را نقد کنید ، طرح را اصلاح و دوباره در یک کلاس دیگر آن را اجرا نمایید ، نتایج پژوهش خود را



www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

منتشر و در اختیار دیگران قرار دهید . به این ترتیب شما گام در مسیر درس پژوهی نهاده اید روشی که پایه توسعه مستمر حرفه ای شماست و شما را در مسیر یک معلم حرفه ای و فکور به حرکت وا می دارد !

درس پژوهی یکی از اقدامات جالب و خاص در سطح آموزش و پرورش است.با توجه به دشواری‌های و مشکلاتی که در سر راه تدریس و آموزش وجود دارد همکاری و مشارکت همه‌ی همکاران و استفاده از اندیشه‌های همدیگر یکی از بهترین اقدامات صورت گرفته در سطح مدارس می‌باشد.

با توجه به نقش درس پژوهی و بهبود درس، همه‌ی همکاران تصمیم گرفتیم که درباره‌ی تغییرات شیمیایی و فیزیکی که مسئله‌ی مهمی اتلاق می‌شود با هم به پژوهش بپردازیم و همت کردیم تا روش‌های بهتری برای کار با دانش‌آموزان به دست آوریم.درس پژوهی فرایندی است پژوهشی که بر چرخه یادگیری گروهی – کیفی – مشارکتی – مداوم – عمل بازاندیشی و بازبینی یافته ها استوار است. در درس پژوهی کار با مسئله شروع می شود. اگر می خواهید آموزش را بهبود بخشید اثر بخش ترین جا برای این کار کلاس درس است و بهبود در کلاس درس در درجه اول اهمیّت است.درس پژوهی شکل اولیه ای از توسعه ی حرفه ای معلمان می باشد که هدف عمده آن بهبود مستمر تدریس می باشد به گونه ای که دانش آموزان بتوانند مطالب را به شیوه ی موثر تری بیاموزند.گروه درس پژوه تلاش می کند طرح درس خود را نقد و بررسی و به شیوه بهینه اصلاح نماید. طرح درس مشارکتی رمز موفقیت معلمان می باشد. برای معلم درس پژوه تمام کردن کتاب مهم نیست، یادگیری و فهمیدن دانش آموزان مهم است. درس پژوهی به معلمان یاد می دهد که در کلاس صرفا یاددهنده نباشند بلکه یادگیرنده نیز باشند.

ملاک سنجش در موفقیت درس پژوهی یادگیری معلمان است نه تولید یک درس. تهیه طرح درس بهتر نتیجه جانبی و ثانوی فرآیند است .اما ند هدف اولیه آن.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است.

## تبین ضرورت و اهمیت موضوع :

بررسی ویژگی های نظام آموزش و پرورش کشورهای مختلف نشان می دهد که آموزش دوره ابتدایی در اغلب آنها از اهمیت خاص برخوردار است و مهم ترین مقطع تحصیلی به شمار می رود به همین دلیل در قانون اساسی و قوانین آموزشی همگانی که شامل آموزش و پرورش دوره ابتدایی نیز هست، حق برخورداری همه کودکان برای پرورش کامل استعدادهایشان در اغلب ممالک شناخته شده است امروزه ضرورت و نقش دوره آموزش و پرورش را فقط در توسعه مهارت ها و قابلیت ها شناختی به طور عام و آموزش و آماده کردن کودکان برای ورود به مدارج تحصیلی بالاتر خلاصه نمی کنند بلکه آن را به طور خاص عامل و اساس هرگونه تحول آغازین در عرصه رشد و توسعه اجتماعی فرهنگی و اقتصادی می دانند.

منطق درس پژوهی ساده است اگر می-خواهید آموزش را بهبود بخشید، اثر بخش-ترین جا برای چنین کاری، کلاس درس است. اگر شما این کار را با درس-ها شروع کنید، مسئله-ی چگونگی کاربرد نتایج تحقیق در کلاس درس ناپدید می شود.در اینجا بهبود کلاس درس در درجه-ی اول اهمیت است.

## یک دوره درس پژوهی

۱- انتخاب یک موضوع

۲- برنامه ریزی برای تدریس درس

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۳- تدریس در جمع عمومی فراگیران

۴- گزارش دهی مستند

۵- بازاندیشی و تجدید نظر براساس تفکر گروه

۶- تدریس درس تجدید نظر شده

۷- مجدداً گزارش دهی مستند

۸- ارایه گزارش پایانی

**برنامه ریزی درس پژوهشی :**

آشنایی کامل دانش آموزان با مفهوم کامل درس و برطرف شدن اشکالات

**اهداف کلی :**

آشنایی کامل دانش آموزان با مفهوم درس و ایجاد تفکر و خلاقیت در فرایند یاد دهی – یادگیری

**هدف درس پژوهی :**

۱- ایجاد تفکر در دانش آموزان

۲- پرورش قوه تخیل در دانش آموزان

۳- تثبیت یادگیری با کمک تقویت تفکر

**حیطه عاطفی :**



www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۱- بالا بردن قوه تفکر در دانش آموزان

۲- ایجاد علاقه در دانش آموزان برای شرکت در کار گروهی

۳- ایجاد نگرش مثبت در فراگیران و تاکید بر خواندن و یادگیری

**نحوه تقسیم کار** : ( تعیین وظایف محوله به افراد گروه )

۱- مدیر گروه – تایپ

۲- مدرس

۳- منتقد تدریس

۴- عکاس و فیلمبردار

۵- ناظر

۶- همکاری در تهیه طرح درس

این درس به روش پرسش و پاسخ و روش نوین بارش مغزی انجام گرفت که با توجه به استفاده ی از تجربیات ساده و شخصی و روزمره ی دانش آموزان و بیان آن ها به روش های مختلف و استفاده ی معلم از بیانات و ایده های دانش آموزان و بازخورد آن توسط دانش آموزان ، به خوبی توانست معلم را به اهداف تعیین شده ، برساند .

## ویژگی های طرح درس ( سناریو )

- توجه ویژه به تفاوت های فردی در بین دانش آموزان

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- اهمیت نحوه ی رفتار معلم با دانش آموز
- ایجاد جو دوستانه جهت جلوگیری از خستگی دانش آموزان
- استفاده ی بهینه از حداقل امکانات
- توجه به دانش آموزان ویژه و کم حرف .
- استفاده از تجربیات نو و به روز و در دسترس دانش آموزان جهت تدریس .
- مشارکت کلیه ی دانش آموزان در امر تدریس .
- تقویت هوش بینایی ، شنوایی و گویایی در دانش آموزان با طرح پرسش های گوناگون

**زمان بندی نحوه اجرا**

سلام و احوالپرسی و حضور و غیاب و توجه به حالات روحی و روانی دانش آموزان و آماده کردن جو کلاس برای شروع درس و بررسی تکالیف ( ۳ دقیقه )

ارزشیابی تشخیصی : ( ۳ دقیقه )

**چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها**

- ❖ مشکلات در آموزش دانش آموزان دیر آموز
- ❖ کمبود وسایل کمک آموزشی

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- نبودن زمان کافی برای بررسی موضوع

**ارزشیابی تدریس :**

اولین جلسه جهت انجام درس پژوهی در تاریخ.....برگزار شد. در این جلسه اعضای گروه درس پژوهی و پایه مورد تدریس انتخاب شدند. با توافق همکاران درس و پایه مورد نظر به عنوان مجری درس پژوهی انتخاب شد. با توجه به اینکه اعضای گروه درس پژوهی آموزشگاه.... نفر هستند وظایف به صورت زیر انجام شد.

مجری (مدرس) :

دبیر :

فیلم بردار :

ناظرین :

مدیر آموزشگاه

در این جلسه چالش مورد نظر در نظر گرفته شد .قرار شد با هم فکری همکاران راهکارهای مناسبی جهت تقویت دانش آموزان ارائه شود. پس جلسه عنوان درس پژوهی روی چند برگه تایپ شده و در قسمت های مختلف مدرسه در معرض دید دانش آموزان نصب شد.

**طرح درس**

موضوع : آموزش قرآن کریم

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

مقطع : ابتدائی

پایه : پنجم

**صحیح خوانی آیات ۸۸ تا ۹۳ سوره نحل**

زمان پیش بینی شده : ۴۰ دقیقه

روش تدریس : فعال

تعدا فراگیران ۲۱ نفر

**هدف کلی** : آموزش قرآن کریم

**هدف جزئی** : آموزش و یادگیری صحیح خوانی آیات ۸۸ تا ۹۳ سوره نحل

**اهداف رفتاری** :

۱- آیات ۸۸ تا ۹۳ سوره نحل را تا جای ممکن بدون غلط بخواند ( روانی – حرکتی)

۲- بتواند پیام قرآنی را در بین آیات پیدا کند ( روانی – حرکتی)

۳- معنای پیام قرآنی و برخی از کلمات آیات را بفهمد .(شناختی)

۴- بتواند آیات را برای اعضای گروه بخواند و از همکاری با گروه لذت ببرید . (عاطفی)

**وسایل مورد نیاز** :

کتاب – ضبط صوت – اشکال میوه های مختلف برای گروه بندی :

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**رفتار وردوی :**

معلم مثل همیشه با چهره ای سرشار از شادی با وصف و توکل و هدف تعالی رضای الهی وارد کلاس می شود تا این شور و انرژی را به دانش آموزان منتقل کرده و باز هم یاد آوری می کند که هر چیز با نام خداوند باید شروع شود . و بسم الله الرحمن الرحیم را با خطی خوش روی تابلو می نویسد و آن را تزئین می کند برای ایجاد ارتباط عاطفی بین پروردگار دانش آموزان و با صلواتی کار را شروع می کند . سپس به حضور و غیاب دانش آموزان و دیدن تکالیف آنها می پردازد و اگر اشکالی بود رفع می کند .

**ارزشیابی تشخیصی :**

معلم قبل از شروع درس جدید سوالاتی درباره درس گذشته می پرسد . تا اطمینان حاصل کند که دانش آموزان درس را فراگرفته اند و آنها را برای درسی جدید آماده کند .

گروه بندی کلاس : معلم از قبل اشکالی از میوه های مختلف مثل گلابی – سیب – گیلاس – هندوانه تهیه کرده و درون کیسه ای ریخته از دانش آموزان می خواهد هر کدام یک میوه انتخاب کنند و میوه های هم شکل هم گروه می شوند ۷ گروه ۳ نفره .

**ایجاد انگیزه** : بچه های خوبم آیا تا به حال شده کسی به شما قولی بده و شما هم منتظر انجام اون وعده و قول باشید بعد یکدفعه بزنه زیر قولش ایا براتون تا حال پیش اومده اون وقت شما چه حالی پیدا کردید؟ چقدر ناراحت شدید ؟ یک سوال دیگه ایا شده خودتون هم به کسی قولی بدید اما انجامش ندید ؟ حالا از شما می خوام با مشورت هم گروهی های خودتون به این سوال من بعد از ۵ دقیقه فکر کردن جواب بدید .

ما انسانها چه طور با خداوند عهد می کنیم موقع عهد بستن چی می گیم ؟

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

بعد معلم از تک تک گروها پاسخ را می پرسد ، ممکن است پاسخ ها متفاوت باشد و سپس خودش پاسخ بچه ها را تکمیل می کند و می گوید ، ما انسانها گاهی که از خداوند چیزی می خواهیم و خواسته ای داریم (نذر ) می کنیم و با خداوند عهد می بندیم مثلا دگر امتحانمو قبول شدم یک روز روزه می گیرم یا می گیم اگر فلان مشکل خانواده ام حل شد مقداری پول به فقرا می دم ، یا هر عهد و نذر دیگه ای .

**ارائه تدریس :**

اما بچه ای خوبم وفای به عهد خیلی خیلی مهمه و خداوند در خیلی از آیات قرآن ما را سفارش کرده که حتما حتما به عهد خودمون وفا کنیم ، از جمله در یکی از آیات سوره نحل که امروز می خواهیم بخونیم خداوند ما را فرمان داده که زمانی که با کسی یا با خداوند عهدی بستیم حتما به اون عمل کنیم و وفا کنیم به عهدمون ، بچه های عزیزم خداوند مهربان چون ما انسانها رو خیلی دوست داره نمی خواد که ما هیچ وقت با وفا نکردن به عهدی که با کسی می بندیم اون شخص رو ناراحت کنیم یا باعث مشکلی در زندگی کسی بشیم .

بچه های عزیزم حالا برای اینکه به اهمیت وفای به عهد پی ببرید داستانی رو از حضرت اسماعیل (ع) براتون تعریف می کنم .

روزی حضرت اسماعیل در ایام جوانی با یکی از دوستانش قراری گذاشت و دوستش به او گفت فردا ساعت مثلا ۴ پیش فلان کوه منتظرم باش تا من بیام و برای من کاری انجام بده ، حضرت اسماعیل هم به اون قول داد که سر قرار حاضر بشه ، فردا ی اون روز حضرت اسمائیل سر ساعت به سر قرار رفت و منتظر ایستاد هر چه ایستاد از دوستش خبری نشد اونقدر ایستاد تا شب شد و شب هم گذشت و صبح شد و بدین ترتیب دو نیم روز گذشت تا اینکه دوستش اتفاقی داشت از اونجا رد می شد که حضرت اسماعیل رو دید گفت اینجا چه می کنی حضرت گفت مگه با هم اینجا قرار نداشتیم می خواستم سر قولم باشم . و دوستش خیلی شرمنده شد . حضرت اسماعیل که پیامبر خدا بود می خواست با این کارش اهمیت وفای به عهد رو به ما انسانها نشون بده .

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

حالا بچه های گلم از شما می خوام کتاب خودتون رو باز کنید و درس جدید را باز کنید یک باز از روی ان نوار می خواند و شما همراه با نوار با دقت گوش کنید .

بعد در گروها اعضای گروه برای هم بخونید بعد من می خوانم و همگی تکرار می کنید . بعد معلم تمرین مربوط به ترجمه را برای دانش اموزان بلند می خواند و معلم از آنان می خواهد که به صورت گروهی ترجه ها را کلمه به کلمه معنی کنند سپس معلم برای هماهنگی بیشتر از تک تک گروها سوال می کند و اگر صحیح نباشد اجازه می دهد تا خود دانش آموز اشتباهش را تصحیح کند .

در مرحله بعد معلم صفحه ای که پیام قرآنی در آن وجود دارد را از دانش آموزان می خواهد تا باز کنند .

معلم می گوید به تصویر پیام توجه کنند و در گروها با هم راجع به آن بحث و گفتگو کنند . بعد یک بار معلم آیه را با ترجمه آن می خواند و دانش آموزان همگی تکرار می کنند .

سپس معلم از دانش آموزان می خواهد به صورت گروهی ایه پیام قرآنی را در درس جدید پیدا کنند .سپس همه دانش آموزان با هم آیه پیام قرانی را تکرار کنند .

ان الله یامر بالعدل و الاحسان

خداوند به رعایت عدالت و نیکی به دیگران دستور می دهد . و سپس معلم در مورد رعایت عدل و انصاف مقداری توضیح می دهد و همینطور در مورد احسان .

**ارزشیابی تکوینی :**

بچه های خوبم بگید ببینم چند جور عهد و قول داریم ؟ بچه ها ۲ نوع یکی بین ما و دیگران و یکی بین ما و خداوند مهربان

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

خوب حالا بگید ببینم عهد ما با خداوند نام دیگرش چیه ؟ نذر ، حالا کی می تونه بگه پیام قرآنی درسمون درباره چی بود ؟

حالا سر گروه گروه سیب آیه ۹۱ سوره نحل رو برامون بخونه و بقیه خوب گوش کنید ببینم درست می خونه یا نه ؟

**ارزشیابی پایانی :**

۱- از دانش آموزان می خواهیم ایات ۸۸ تا ۹۳ سوره نحل را بخوانند .

۲- پیام قرآنی را در بین ایات درسی جدید پیدا کنند .

۳- معنای پیام قرآنی و برخی کلمات را بیان کنند .

**ارائه تکلیف خلاقانه :**

از دانش آموزان بخواهیم در سوره نحل آیه ۸۸ تا ۹۳ خداوند ما را به چه چیزهای امر کرده .

در پایان از : دانش آموزان می خواهیم دعای فرج را قرائت کرده و با ذکر صلواتی کلاس را به پایان می رسانیم

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**تدریس اول :**

۱- گروه بندی دانش آموزان

۲- سلام و احوال پرسی و حضور و غیاب

۳- ایجاد انگیزه

۴- توضیح راجع به مناسبت های اخیر

۵- بررسی تکالیف دانش آموزان

۶- ارزشیابی از قبل

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

***گزارش دهی مستند**

آموزگاران طی یک نشست به نقد کار مشترک خود پرداختند.

دراین جلسه معمولاً به معلمی که درس را آموزش داده شد، اجازه داده شد اول از همه صحبت کند و نظر خود را درباره ی چگونگی اجرای درس و مسایل عمده ی آن اظهار نظر نماید سپس آموزگاران دیگر گروه معمولاً از دیگاه انتقادی درباره ی قسمت هایی از تدریس که به نظر آن ها مشکل داشته است، صحبت نمودند.

***بازاندیشی و تجدید نظر براساس تفکر گروه**

آموزگاران گروه درس پژوهی با توجه به مشاهدات و بازخورد های فراگیران در طرح درس تجدید نظر نمودند.. آنان تعدادی از موادآموزشی، فعالیت ها،سوال ها و مسایل مطرح شده یا همه ی این موارد را تغییر دادند..تاکید آن ها اغلب برتغییر مواردی بود که در جریان کلاس درس شواهددقیقی مبنی برضرورت تغییر آنها یافت.

**جلسه دوم درس پژوهی**

در این جلسه تمام مراحل کامل صورت گرفت و همه ی دانش آموزان تدریس را باهم انجام دادند و هیچ گونه کم و کسری برای تدریس نبود.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**تعیین امکانات مورد نیاز**

- با توجه به این که این درس یک درس مهم می باشد و همچنین تفاوت های فردی که در کلاس وجود دارد در مدت زمان محدود و عدم یادگیری دانش آموزان و رساندن دانش آموزان به اهداف مورد نظر
- ابزارهای لازم جهت نقد و بررسی انجام گرفته
- برای تدریس هماهنگی های لازم انجام گرفت
- برای فیلمبرداری از صحنه ی تدریس دوربین فیلمبرداری فراهم گردید.
- تدریس با حضور همکاران محترم رئیس گروه و دبیر گروه و... توسط مجری گروه انجام پذیرفت و پس از مشاهده از طریق فیلمبرداری از مراحل تدریس و بررسی مجدد و بادداشت برداری در حین تدریس از فعالیت های یادگیری و یاددهی و کنش های متقابل بین معلم و دانش آموز پرداخته شد و در پایان نقاط ضعف و قوت به بحث گذاشته شد.

**ارزشیابی تدریس :**

در مرحله اول تدریس خیلی راهکار های آموزشی و محیط مناسب بود و همچنین فراگیران پر از جنب و جوش و شادی بودند و در آموزش درس همکاری می نمودند ولی یکسره مشکلات خاص وجود داشت که می بایست برطرف شود کم بودن زمان آماده سازی برای درس جدید.

**محاسن تدریس :** اول و دوم که توسط منتقد درس تجزیه و تحلیل شد :

۱- نحوه برخورد معلم با فراگیران بسیار خوب بود.

۲- استفاده صحیح از وسایل کمک آموزشی

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

۳- کلاس پر از جنب و جوش بود سوال و جواب بین دانش آموزان و معلم و فراگیران وجود داشت

۴- استفاده از دانش آموزان خیلی زرنگ و فراگیران دیر آموز

۵- نحوه کلاس داری معلم به نحوه احسن بود.

**معایب تدریس :**

۱- استفاده نکردن از دیتا در کلاس درس

۲- اشکالات لفظی توسط مجری صامت و مصوت

۳- یادداشت نکردن تاریخ –موضوع و... روی تابلو

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**چالش های فرا روی گروه و راهکارهای گروه برای مقابله با آن ها**

- مشکلات در آموزش دانش آموزان دیر آموز
- کمبود وسایل کمک آموزشی
- نبودن زمان کافی برای بررسی موضوع

**روش تعیین اثربخشی نتایج اجرایی درس پژوهی**

قبل از آخرین اجرا یک اجرای دیگر باحضور همکاران محترم داشتیم که دانش آموزان به دلیل وجود دوربین در کلاس و حضور همکاران ناظر به اصلاح مجدد نیاز بود که مجری طرح می تواند با سوالات متفاوت آنها را از جو به وجود آمده خارج کند و کلاس حالت عادی درآورد و جوی شاداب به وجود آورد که پیشنهادهایی که در مرحله اول داده شد در مرحله آخر به اجرا درآمد و به هدف مورد نظر رسیدیم.

**ارایه گزارش پایانی**

درپایان، درسی که آموزگاران درباره آن بحث کرده اند را می توان در یک کتابچه جمع آوری و منتشر کرد تا آموزگاران دیگر نیز از آن آگاهی یابند.

نکات کلیدی که گروه درس پژوهی با در ذهن داشته باشد چیست؟

- هدف درس پژوهی، آگاهی از نحوهی تفکر دانش آموزان است ، نه تیهیه یک درس نمایشی.
- نظرات، توصیه ها و اندیشه ها باید بر هدف های تنظیم شده توسط گروه متمرگز باشد، نه بر برنامه یک معلم خاص.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

- همه ی اعضای گروه باید در تهیه درس مشارکت داشته باشند و همه نظرات و ایده ها باید محترم شمرده شوند.

- توصیه می شود که آموزگاران در فرآیند کار عجله نکنند. آموزگاران اغلب سعی دارند با طرح درسی که در ذهن خود دارند کار را آغاز کنند، نه با هدف هایی که باید دنبال شوند.

**دیدگاه اعضای شرکت کننده در درس پژوهی پیرامون نقاط قوت و ضعف**

**بسمه تعالی**

**جلسه ی اول درس پژوهی .....  .....**

در کلاس ..... حضور داشتیم از تدریس ایشان استفاده کردیم. مورد تدریس همراه با دانش آموزان انجام شد. دانش آموزان خیلی خوب همکاری می کردند. ..... در تدریس خود خیلی مسلط بود خیلی خوب به دانش آموزان می فهماندند. نکته های خیلی ریز که در تدریش بود به ایشان گفته شد.

**جلسه ی دوم درس پژوهی .....  .....**

..... تمام مراحل را خیلی خوب نکته به نکته انجام دادند تدریس بسیار خوبی بود استفاده کردیم دانش آموزان خیلی همکاری می کردند. ایشان نیز با تلاش و شوق بسیار در کلاس فعالیت داشتند. و در آخر تمرینات لازم را به دانش آموزان دادند.

**بسمه تعالی**



www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**جلسه اول درس پژوهی .....**

اینجانب ..... در جلسه ی درس پژوهی که توسط .....انجامن شد حضور داشتم . . تدریس به چند روش انجام شد. تدریس خوب بود اصول کلاس داری – نحوه ی تدریس – ارائه درس- خوب بود. چند نکته ی لازم نیز به ..... گفته شد که در کلاس گفته نشده بود.

**جلسه دوم درس پژوهی .....**

در این جلسه تمام مراحل کامل صورت گرفت و همه ی دانش آموزان و ..... تدریس را باهم انجام دادند و هیچ گونه کم و کسری برای تدریس نبود.

**بسمه تعالی**

**جلسه اول درس پژوهی .....**

اینجانب ..... در تاریخ.....در جلسه ی درس پژوهی شرکت داشتم. ..... تدریس را شروع کرد با ورود به کلاس و حضور و غیاب – پرسش از درس قبل و آمادگی برای درس جدید در این مورد. خیلی خوب بود چند نکته ریز لازم به ذکر بود که انجام شود.

**جلسه دوم درس پژوهی**

در تاریخ ..... تدریس تمام مراحل به اضافه نکات از قلم افتاده انجام شد و در کل تدریس خیلی خوب بود.

www.asemankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**راهبرد های یاد دهی – یادگیری**

**راهبرد فعالیت محور**

۱. این طرح با استفاده از فعالیت محله محور استفاده شده است .

**ابزار و امکانات مورد نیاز گروه**

مواد و وسایل لازم : گچ سفید و رنگی – ماکت مربوط به درس – کتاب

چند تصویر مربوط به درس

**چالش های فرا روی گروه :**

عدم درک مشابه دانش آموزان از یک موضوع ابزارهای لازم جهت نقدو بررسی تدریس انجام گرفته با توجه به تئوریک بودن مبحث ، ابزارهای در دسترس و منابع موجود از جمله موارد ذیل می باشد :

- برای انجام تدریس ، هماهنگی های لازم با مدیر محترم انجام گرفت .
- برای فیلم برداری از صحنه ی تدریس دوربین فیلم برداری توسط یکی از اعضا فراهم گردید .- تدریس با حضور یکی از همکاران ( خارج از گروه به عنوان ناظر ) ، رئیس ودبیر گروه و توسط مجری گروه انجام پذیرفت و پس از مشاهده از طریق فیلم برداری از مراحل

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

تدریس و بررسی مجدد و یادداشت برداری در حین تدریس از فعالیت های یادگیری و یاددهی و کنش های متقابل بین معلم و دانش آموز پرداخته شد و در پایان نکات ضعف و قوت به بوته ی بحث گذاشته شد .

**روش تعیین اثر بخشی نتایج اجرای درس پژوهی:**

قبل از آخرین اجرا ، دو اجرای دیگر نیز - با حضور میهمانان – داشتیم ، به دلیل برخورد معلم با دانش آموزان و دیگری ثابت ماندن معلم در یک نقطه و عدم حرکت فعال مناسب و متعادل د رکلاس ، و از طرفی دانش آموزان نیز به دلیل وجود دوربین در کلاس و حضور همکاران ناظر ، لذا نیاز به اصلاح مجدد بود .،

مجری طرح اگر چنانچه با دانش آموزان به راحتی برخورد کند و با سوالات متفاوت ، آن ها را از جو به وجود آمده خارج کند ، آنگاه به راحتی می تواند کلاس را به حالت عادی در آورد و جوی شاداب و جذاب برای آن ها به وجود آورد .

- **امکانات مورد نیاز گروه :**

- همکاران آموزشی که در تدریس به عنوان ناظر حضور داشتند .
- امکاناتی که مدرسه در اختیار ما قرار داد ، یک کلاس ، دانش آموزان و مدرسه
- امکانات خارج از مدرسه : دوربین فیلم برداری

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

**نتایج حاصله:**

پس از انجام مراحل مختلف تدریس و استفاده از روش پرسش و پاسخ و بارش مغزی و مشاهده ی آن توسط ناظران همکار ، و بیان نقاط ضعف مجری توسط اعضا ، و بررسی مطالب گفته شده ، معلوم گردید که دانش آموزان با استفاده ی از این روش و البته انس و الفت بین معلم و دانش آموز و ایجاد ارتباط قوی عاطفی ، پس از پرسش های مختلف هدف دار و بیان نظرات توسط دانش آموز و هدایت نظرات به سمت اهداف از پیش تعیین شده ،. معلم گاها توجه دانش آموز را به خود جلب می نماید و اهمیت درس را – که تا وقتی هست حتی متوجه وجود آن نمی شویم –. در پایان نیز تعیین تکلیف منزل که همان ادامه ی بحث ها و گفتگوهای کلاسی می باشد،تکمیل کننده ی اهداف بوده و نتیجه ی دلخواه به دست می آید .

با توجه به اینکه نتیجه ی این گونه هدف گذاری ها می بایست در عملکرد روزانه ی دانش آموز ظهور و بروز پیدا کند

**فهرست منابع و مآخذ :**


۱- استیپانک و همکاران (۱۳۸۹ ) درس پژوهی راهنمایی

۲- عملی برای مدیران و معلمان ( ترجمه رضا ساکی و داریوش مدنی ) تهران – حکمت علوی

۳- ساکی ، رضا ( ۱۳۸۸ ) ( سواد پژوهشی معلم ) تهران دانش آفرین

۴- حوریزدا ، بهمن ( ۱۳۸۸ ) درس پژوهی پژوهش مشارکتی کارکنان تهران – لوح زرین

۵- دبیرخانه شورای عالی وزرات آموزش و پرورش ( ۱۳۸۸ ) سند تحول راهبردی وزرات آموزش و پرورش.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این درس پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید** www.asemankafinet.ir

www.asemankafinet.ir